

Zimní úkryt

Cvrčci, broučci a další obyvatelé polí od nepaměti zimu přečkávají v zimním úkrytu mezi kořeny staré borovice.

Velké dveře z choroše obvykle zamykají a zabezpečují ještě před prvním sněhem a neotvírají je, dokud venku nerozkvetou sněženky.

Uvnitř, chráněni před mrazem a fujavicemi, bezpečni před útoky dravců, broučci nerušeně a klidně prospí celou zimu.

Letošní podzim se protáhl, bylo dlouho teplo a obyvatelé polí si už mezi sebou začali vykládat, že se snad v tomto roce nedočkají sněhu.

Ale i když to vypadalo na mírnou zimu, většina broučků si myslela, že bude bezpečnější, když ji přečkají v teplém zimním obydlí.

Všechny přijímal správce Duté borovice, Tesařík obrovský. Ten pod borovicí bydlel celý rok, udržoval v tomto zimním hotelu a jeho okolí pořádek. Každým rokem ještě před příchodem mrazů celý dům důkladně uklidil, vyklepal mechové

koberce, ustlal čerstvé listí do spacích pelíšků, zatápl v krbech a postavil vodu na čaj. Věděl, že jakmile broučci ucítí pod svými krovkami lupání, poznají, že se blíží zima, a než by se nadál, objeví se první příchozí. Však ani letos tomu nebude jinak.

Sotva mu poprvé louplo v zádech, zaklepal na dveře červotoč, první zimní nájemník, a do večera se zaplnil skoro celý dům.

Zimní nájemníci přicházeli jeden za druhým.

Hned po červotočovi dorazila Sluněčka sedmítečná se svými početnými rodinami, následovala paní Mandelinka bramborová s manželem a dětmi, chrousti, cvrčci, bručoun Roháč se svou ženou, početná rodina komárů a další a další se hrnuli dovnitř.

Každý si s sebou přinesl nějaké zásoby, plody, semena, med, sušené ovoce, aby bylo co jíst, když se probudí. Vody bylo habaděj, cisterna se naplňovala během celého roku. Broučci se radovali, že se zase shledali, vyprávěli

si o svých letních příhodách a vzájemně si představovali své nové děti.

Úderem půlnoci se dveře zabouchly a tesařík začal předčítat seznam loňských přezimujících hostů. Vyšlo najevo, že přibylo několik nových obyvatel, kteří se letos narodili. A také, že několik hostů ještě nedorazilo. Mouchy domácí, štěnice a svatojánský brouček.

„Kdo nám bude svítit?“ lamentoval ovád.

„Vás zajímá jen tohle? A copak jestli se jim něco stalo?“ zeptala se vyčítavě paní Zlatohlávková.

„Nebojte se, dokud nenapadne sníh, nejsou cesty nebezpečné. Možná se jen trošku zatoulali,“ uklidňoval je tesařík.

Štěnice dorazily ještě v noci a Mouchy domácí také. Už se čekalo jen na svatojánské broučka.

„Však on se do zítřka objeví,“ těšil všechny tesařík.

Druhý den ráno, když se zimní obyvatelé Duté borovice podívali z okna ven, s překvapením zjistili, že napadl sníh. Teď už měli o svatojánské broučka opravdu starost.

Očekávaný svatojánský brouček věděl, že je čas vydat se na cestu do zimního úkrytu, protože dny se zkracovaly a tma se na krajinu snášela každým dnem dříve. Ale po cestě ho překvapila nečekaná vánice a mlha, ztratil orientaci a po chvíli ani nevěděl, kde je. Zdálo se mu, že se stále motá dokola, začala mu být zima, a nakonec se úplně vyčerpal.

Zamykání dveří na zimu dosud vždy zahajovaly velká večeře, šišková slavnost a malý veselý program. Broučci postavili šišku, ozdobili ji nabarvenými makovými girlandami a červenými bobulemi. Orchestr cvrčků vyhrával, paní Zlatohlávková předváděla závojový tanec a ovád zpíval.

Včely uvařily slavnostní mateří kašičku, mravenci připravili houbovou pečinku. I když se všichni snažili, aby se večer před velkým spaním co nejlépe vydařil, všichni měli starost o svatojánské broučka.

Jakmile se začala přibližovat temná noc, sešel se krizový štáb, aby rychle probral, co a jak dál.

Rozhodli se, že z těch nejzdatnějších sestaví expedici na vypátrání svatojánské broučka. V čele se sršněm se ho vydali hledat tesařík a roháč.

Naštěstí ho okamžitě našli, ležel, chudák, přede dveřmi ve sněhu, prokřehlý, v bezvědomí. Rychle ho odnesli do tepla, doktor Lýkožrout ho prohlédl, ale kromě prochlazení neshledal nic závažného.

„Uvidíte, jakmile se trochu ohřeje, přijde k sobě a bude mu zase hej,“ uklidňoval všechny.

Tak se i stalo, svatojánský brouček, zachumlaný v teplých dekách, se najednou posadil a slabým hláskem zasípal, že má hlad. Dali mu napít lipového čaje a nakrmili ho medovými pusinkami a všichni byli šťastní, že to malé dobrodružství dopadlo dobře a že jsou zase všichni spolu pohromadě.

V slavnostní síni tančili a dováděli kolem nazdobené šišky a zpívali zimní písničky. Králem večera se stal svatojánský brouček, kterému tesařík pomohl vylézt na špičku šišky, aby všem svítil.

Po večeři se ještě dlouho do noci povídalo, znovu se probíraly staré historky, vzpomínalo se na společně strávené předešlé zimy. O půlnoci tesařík jako správce domu zavřel velké

vchodové dveře, všichni pečlivě utěsnili okna a rozešli se do svých spacích komůrek

Jako poslední ze všech i malý svatojánský brouček vypnul

svou lampičku, slezl ze šišky a pohroužil se do dlouhého

zimního spánku.

Poklad v loňském sněhu

Ve svěžím vánku se po studené a dlouhé zimě protahovaly půvabné sněženky. Příroda se probouzela, stromy s praskotem natahovaly své zkřehlé údy, louka se naparádila do nové sukně z trávy, polní květiny houpaly svá nová poupátka.

Pan učitel Vodomil se chystal na výlet s dětmi z luční školy. Už dlouho plánoval, že hned, jak bude sluníčko hřát, obejde se svými žáčky louku.

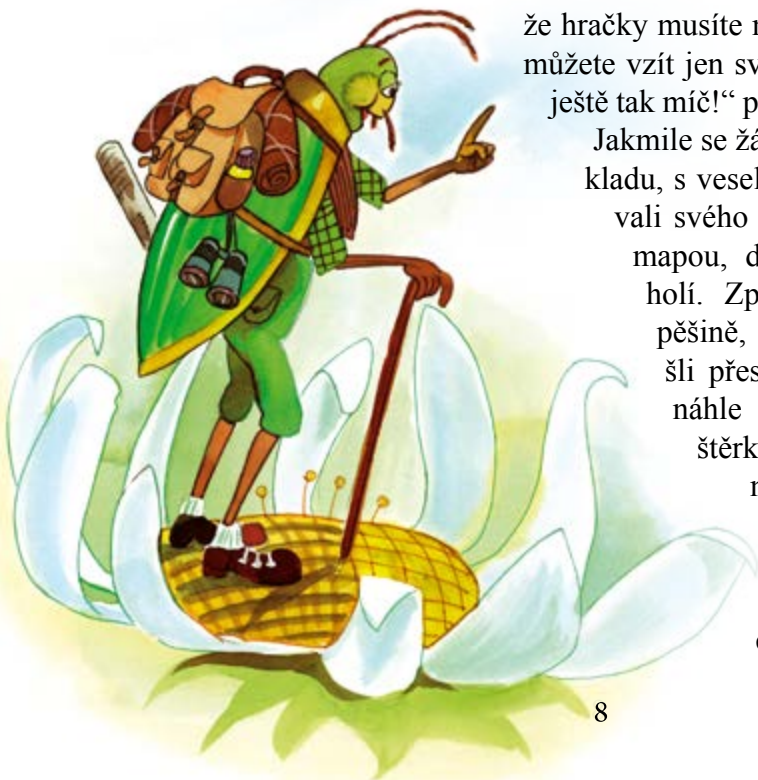
„Zítřka nebudeme vasedávat ve třídě, vyjdeme si do přírody!“ oznámil jim.

Malí cvrčkové měli z té zprávy radost, protože jsou venku raději než ve školních lavicích a hlavně jaktěživ ještě protějščí stranu louky neviděli. Druhý den ráno se seřadili pěkně do dvojic a pan učitel Vodomil je zkontroloval: Slunéčko sedmitečné si přineslo balonek, Kobylka luční švihadlo, Komárovi děti malinovou šťávu, Čmelák zahradní medový moučník, malý Modrásek bahenní badminton, Hlemýžď zahradní deku.

„Vidím, že jste se všichni připravili co nejlépe, abyste si užili volného času, ale tentokrát to bude výlet studijní. To znamená, že hračky musíte nechat ve škole a s sebou si můžete vzít jen svačinu, něco k pití a možná ještě tak míč!“ prohlásil pan učitel Vodomil.

Jakmile se žáci zbavili přebytečného nákladu, s veselým pokřikováním následovali svého pana učitele, vyzbrojeného mapou, dalekohledem a turistickou holí. Zpočátku kráčeli po hladké pěšině, ale za humny, jakmile přešli přes dřevěný můstek, se cesta náhle změnila v mírně klesající šterkovou stezku a museli se mít na pozoru, aby nesklouzli do potoka.

„To je dobře, že jsem si vzal cvičky!“ radoval se cvrček.

„Proto ještě nemusíš poskakovat!“ upozornilo ho slunéčko.

„Pane učiteli, já mám gumové holínky, můžu chodit kalužemi?“ ptala se malá vážka.

„To by tak ještě chybělo! Nikdo se nesmí courat loužičkami! Nejen že by byl zablácený, ale mohl by i uklouznout,“ upozornil své žáky pan učitel Vodomil.

„Je také zakázáno létat nad vodou?“ ptala se s nevinnými obličejí komáří dvojčata.

„Samozřejmě že je to zakázáno!“ odpověděl přísně pan učitel. „Během školního výletu je zakázáno vyvádět!“ zdůraznil.

Žáci pochopili, že výlet nebude žádná hra. Opatrně obcházel i malé loužičky, zdolávali opuštěné krtince, pozorovali, jak na větvičkách vyráží čerstvé pupeny.

Poslouchali ptačí zpěv, vítající jaro. Zrovna obešli pařez, když kobylka, která všechny předběhla, aby zjistila, kam dál vede cesta, překvapeně vykřikla: „Koukejte! Našla jsem kluziště!“

Všichni se seběhli a s úžasem hleděli.

„Kluziště není uvedeno na mapě,“ zarazil se pan učitel Vodomil.

Na louce spatřili velký kulatý předmět, který ještě nikdy neviděli. Boky to mělo hladké, červené, na nich dvě zahnutá ucha a na dně led, hladký jako zrcadlo. S údivem si jej prohlíželi a nechápali, jak se mohl ten předmět dostat do prostřed louky. Jako první se vzpamatoval pan učitel Vodomil a pokusil se zdolat bok toho čehosi. Napoprvé se mu to nepodařilo, protože to velmi klouzalo. Přiložili k předmětu stéblo rákosu, a tak se panu učiteli podařilo vyšplhat až nahoru. Špičku své turistické hole zapíchl do ledu jako kotvu a z výšky volal na své žáky:

„Hle, děti moje, podařil se nám skutečný objev! Kdo z vás přijde na to, co jsme to vlastně našli a jak se to mohlo dostat až sem?“ tázal se okolostojících žáků.

Nikoho nic nenapadalo, jen tázavě s údivem hleděli na velkou zamrzlou červenou nádobu.

Nakonec se ozval čmelák.

„Vypadá to jako velký kastrol na med.“

„Máš pravdu, opravdu je to velký kastrol. A já už jsem přišel na to, jak se sem mohl dostat,“ oznámil pan učitel Vodomil.

„Tak velký kastrol! Jak?“ volalo více hlasů.

„V zimě, když sněžilo, děti postavily velkého sněhuláka a na hlavu mu položily tento červený kastrol. Teď už sněhulák roztál, ale kastrol tady zůstal,“ vysvětlil pan učitel Vodomil.

„Ale jak se tam mohl dostat ten led?“ zeptal se hlemýžd', který dorazil až teď.

„V uplynulých dnech moc přšelo, a tak se kastrol naplnil vodou. V noci je ještě zima a voda v kastrolu dokonale zmrzla. Vidíte to sami, i když už sluníčko hřeje, tady ve stínu se led ještě nerozpouští. Musíte být opatrní, možná se na něm dnes ještě můžete klouzat, ale od zítřka, jestli bude tát, už

na něj nesmíte stoupnout!“ poučoval je pan učitel Vodomil, který důkladně proklepal led holí, a když usoudil, že je bezpečný, povolil bruslení. Všichni měli velkou radost.

Čas rychle ubíhal, ale než se setmělo, byli v pořádku doma. Tam malí žáčkové s nadšením vyprávěli o svém nálezu. Ještě několik dnů se dalo v kastrolu bezpečně bruslit, potom se však jednou ráno kluziště rozpustilo. Ale broučci toho nelitovali, z vody se také těšili. Pan učitel Vodomil dával ze svého člunu z ořechové skořápky lekce plavání komářím larvám a obyvatelé louky ještě dlouho mohli hasit žízeň čistou vodou z kastrolu.

